

ĮMONIŲ BANKROTO VALDYMO DEPARTAMENTAS PRIE ŪKIO MINISTERIJOS
ĮMONIŲ BANKROTO IR RESTRUKTŪRIZAVIMO BEI FIZINIŲ ASMENŲ BANKROTO
PROCESŲ EIGOS
2013 M. SAUSIO–RUGSĖJO MĖN. APŽVALGA

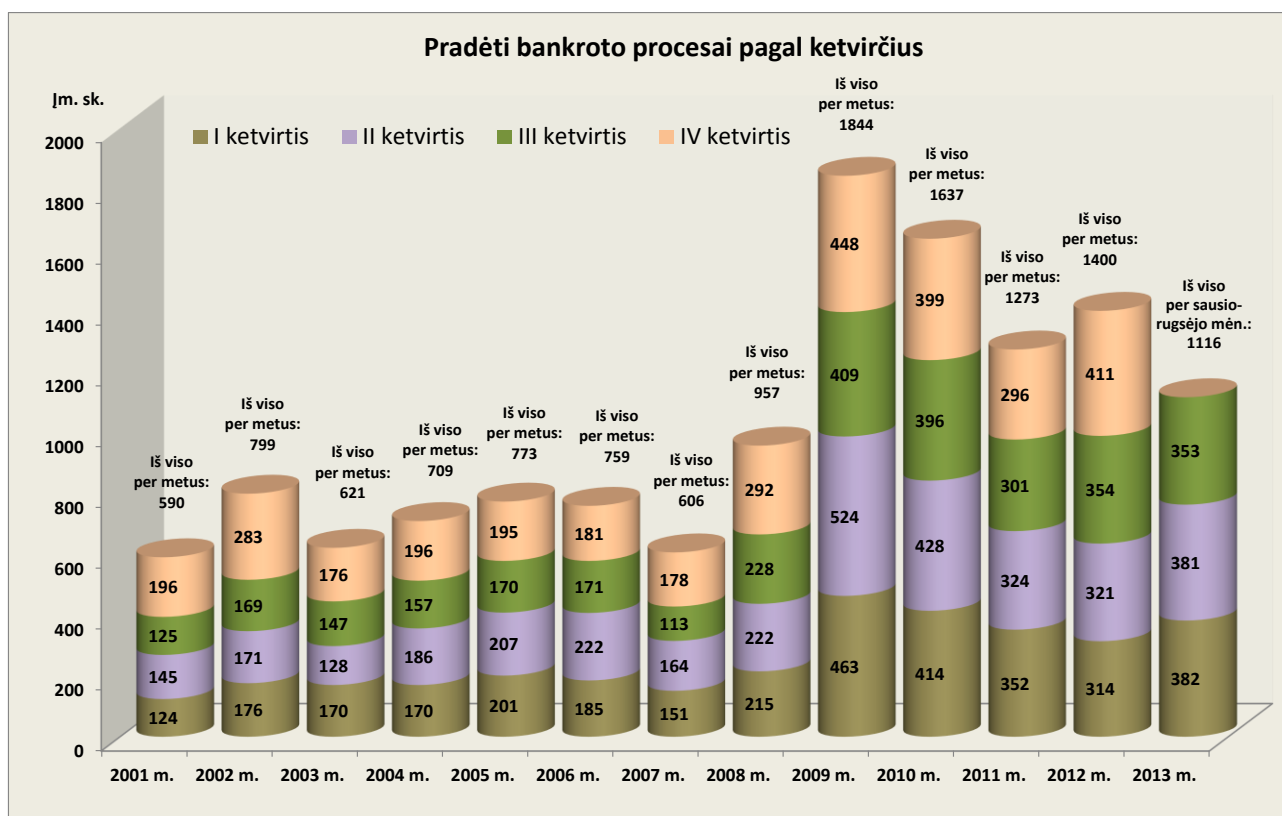
2013-11-18 Nr. (8.11)-A4-1019
 Vilnius

ĮMONIŲ BANKROTAS

Nuo 1993 m. sausio 1 d. iki 2013 m. rugsėjo 30 d. bankrotas buvo paskelbtas 14099 įmonėms ir 16 bankų, iš kurių 10247 įmonėms (72,7 proc.) ir 14 bankų (87,5 proc.) bankroto procesas baigtas, o 3852 įmonėse (27,3 proc.) tebevykdomas. Iš visų 14099 įmonių, kurioms laikotarpiu nuo 1993 m. sausio 1 d. iki 2013 m. rugsėjo 30 d. buvo paskelbtas bankrotas, bankroto procesas nutrauktas 140 įmonių, iš jų: 17 įmonių sanuotos, 3 įmonės reorganizuotos, 13 įmonių kreditoriai atsisakė savo reikalavimų, su 47 įmonių kreditoriais atsiskaityta, o su 60 įmonių kreditoriais pasirašyta taikos sutartis.

2013 m. sausio – rugsėjo mėn. bankroto procesai buvo pradėti 1116 įmonių. Šis skaičius yra 127 įmonėmis arba 12,8 proc. didesnis nei atitinkamu 2012 m. laikotarpiu (989 įm.), 139 įmonėmis arba 14,2 proc. didesnis nei atitinkamu 2011 m. laikotarpiu (977 įm.), tačiau 122 įmonėmis arba 9,9 proc. mažesnis nei atitinkamu 2010 m. laikotarpiu (1238 įm.) ir 280 įmonių arba 20,1 proc. mažesnis nei atitinkamu 2009 m. laikotarpiu (1396 įm.) (žr. 1 paveikslą).

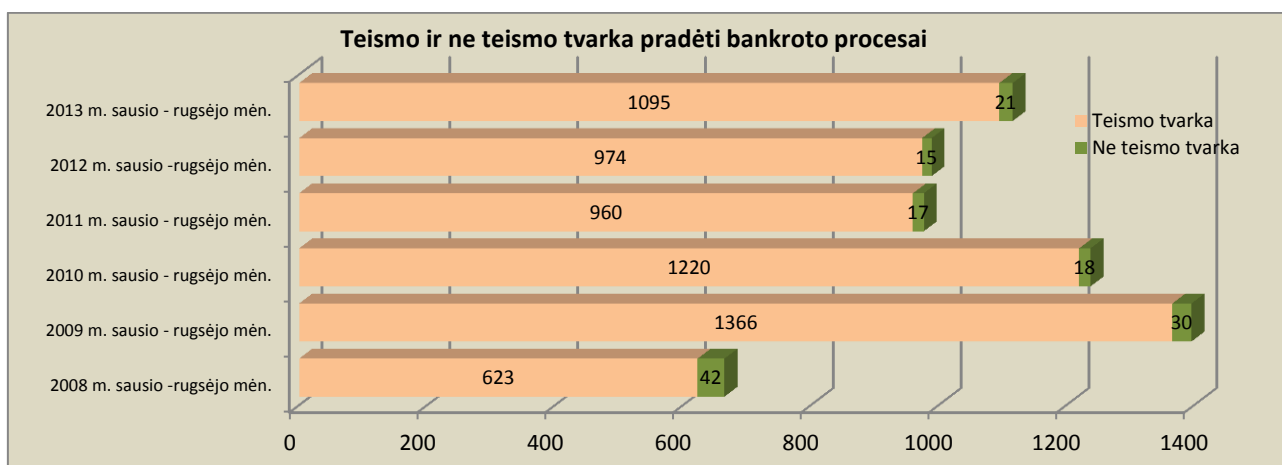
1 paveikslas

Bankroto procesai teismo ir ne teismo tvarka

2013 m. sausio – rugsėjo mėn. laikotarpiu bankroto bylos teisme buvo iškeltos 1095 įmonėms (98,1 proc.), o 21 įmonei (1,9 proc.) bankroto procesai pradėti ne teismo tvarka. Lyginant 2013 m. sausio – rugsėjo mėn. duomenis su atitinkamu 2012 m. laikotarpiu, teismo tvarka iškeltų bankroto bylų padaugėjo 12,4 proc. (žr. 2 paveikslą).

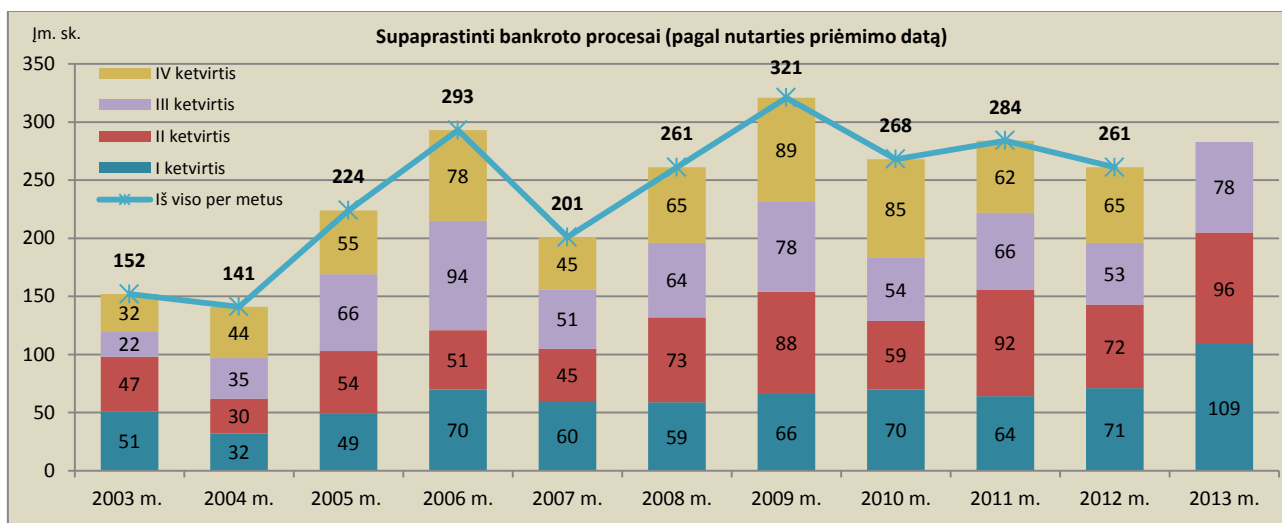
2 paveikslas

Supaprastinti bankroto procesai

Laikotarpiu nuo 2003 m. sausio 1 d. iki 2013 m. rugsėjo 30 d. supaprastintas bankroto procesas iš viso buvo taikomas 2689 įmonėms, iš kurių 1956 įmonėms supaprastintas bankroto procesas baigtas, o 75 supaprastinti bankroto procesai buvo nutraukti. 2013 m. sausio – rugsėjo mėn. supaprastintas bankroto procesas pradėtas taikyti 283 įmonėms, tai yra 44,4 proc. daugiau nei atitinkamu 2012 m. laikotarpiu (196 įm.) (žr. 3 paveikslą).

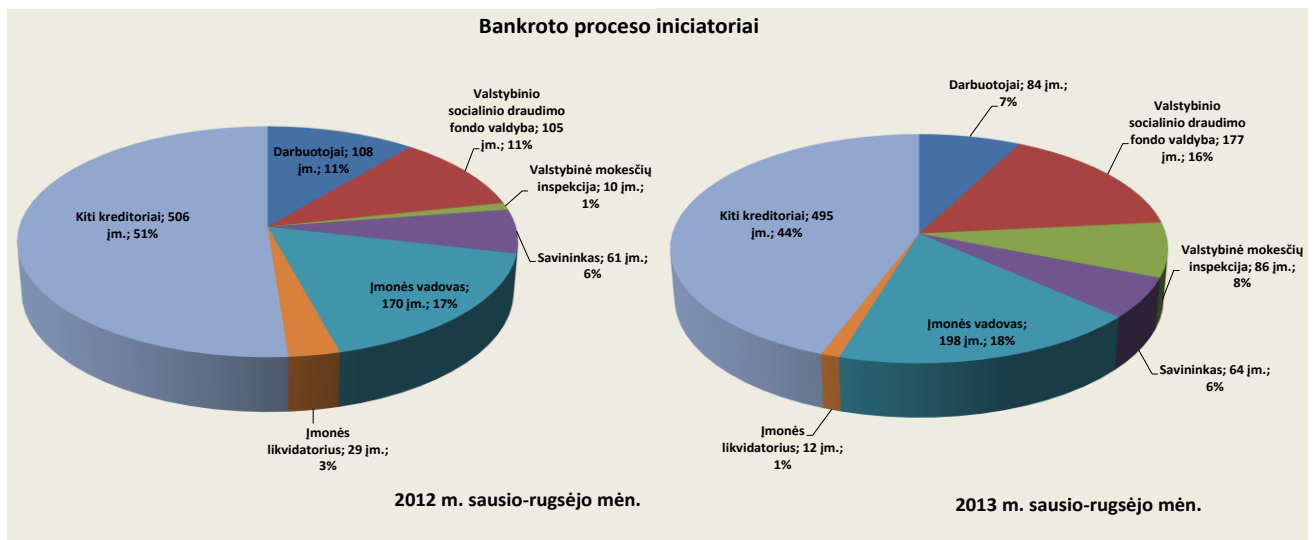
3 paveikslas

Bankroto proceso iniciatoriai

Didžiąją dalį (44 proc.) visų bankroto procesų, pradėtų 2013 m. sausio – rugsėjo mėn., inicijavo kiti kreditoriai (495). Įmonių vadovai inicijavo 18 proc., Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba – 16 proc., Valstybinė mokesčių inspekcija – 8 proc., o darbuotojai – 7 proc. visų 2013 m. sausio – rugsėjo mėn. pradėtų bankroto procesų (žr. 4 paveikslą).

4 paveikslas

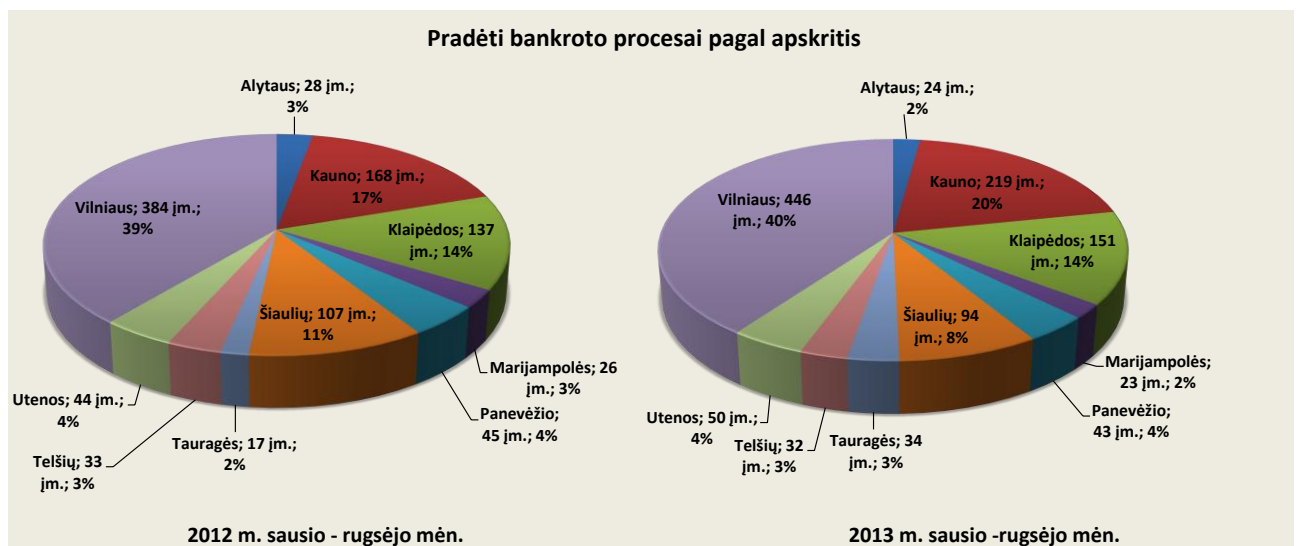

2013 m. sausio – rugsėjo mėn. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba, Valstybinė mokesčių inspekcija, įmonės vadovas ir savininkas inicijavo daugiau bankroto procesų nei atitinkamu 2012 m. laikotarpiu, o įmonės likvidatorius, darbuotojai ir kiti kreditoriai – mažiau, lyginant su 2012 m. sausio – rugsėjo mėn.

Bankroto procesai pagal apskritis

2013 m. sausio – rugsėjo mėn. daugiausia bankroto procesų pradėta įmonėms Vilniaus (40 proc.), Kauno (20 proc.), Klaipėdos (14 proc.) ir Šiaulių (8 proc.) apskrityse, mažiausia – Marijampolės (2 proc.) apskrityje (žr. 5 paveikslą).

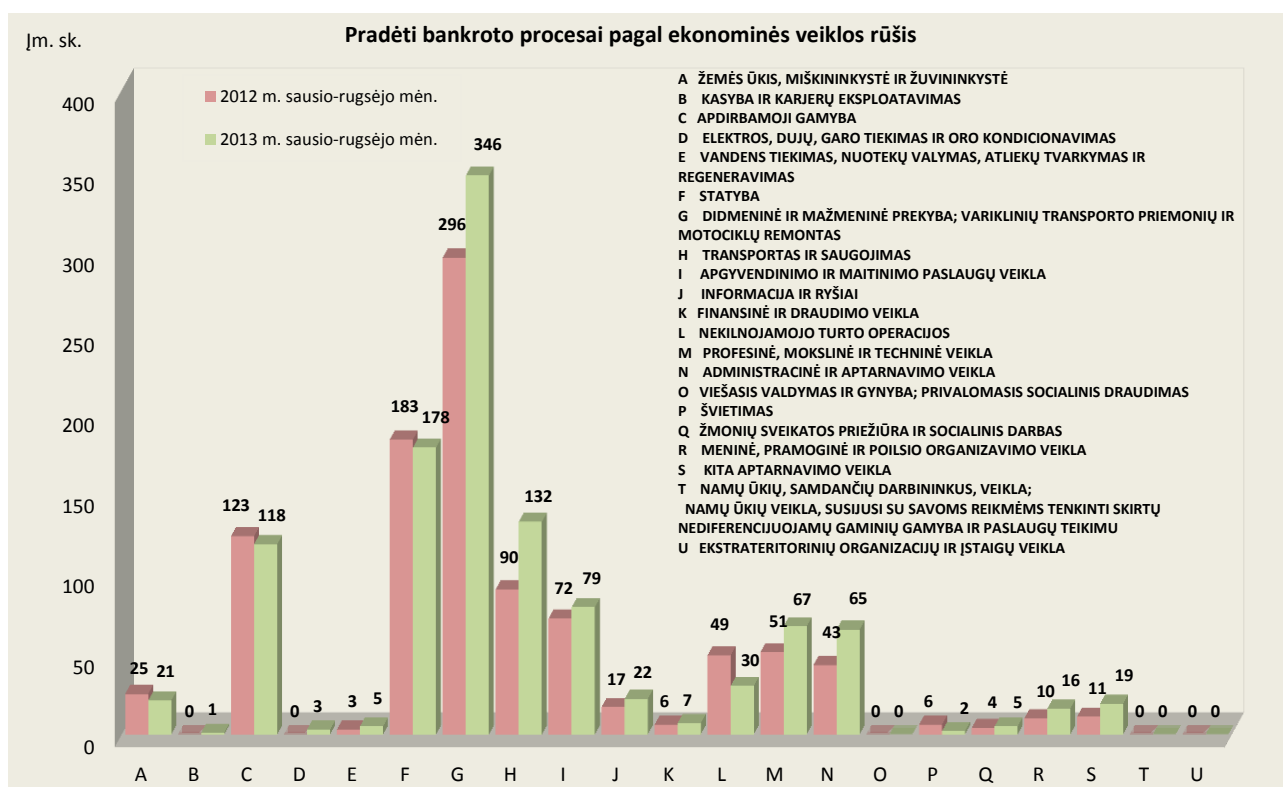
5 paveikslas

Bankroto procesai pagal ekonominės veiklos rūšis

2013 m. sausio – rugsėjo mėn. daugiausia bankroto procesų pradėta įmonėms, užsiimančioms didmenine ir mažmenine prekyba (346 įm. arba 31 proc.), statyba (178 įm. arba 15,9 proc.), transportu ir saugojimu (132 įm. arba 11,8 proc.), apdirbamąja gamyba (118 įm. arba 10,6 proc.), apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla (79 įm. arba 7,1 proc.), profesine, moksline ir technine veikla (67 įm. arba 6 proc.) bei administracine ir aptarnavimo veikla (65 įm. arba 5,8 proc.) (žr. 6 paveikslą).

6 paveikslas

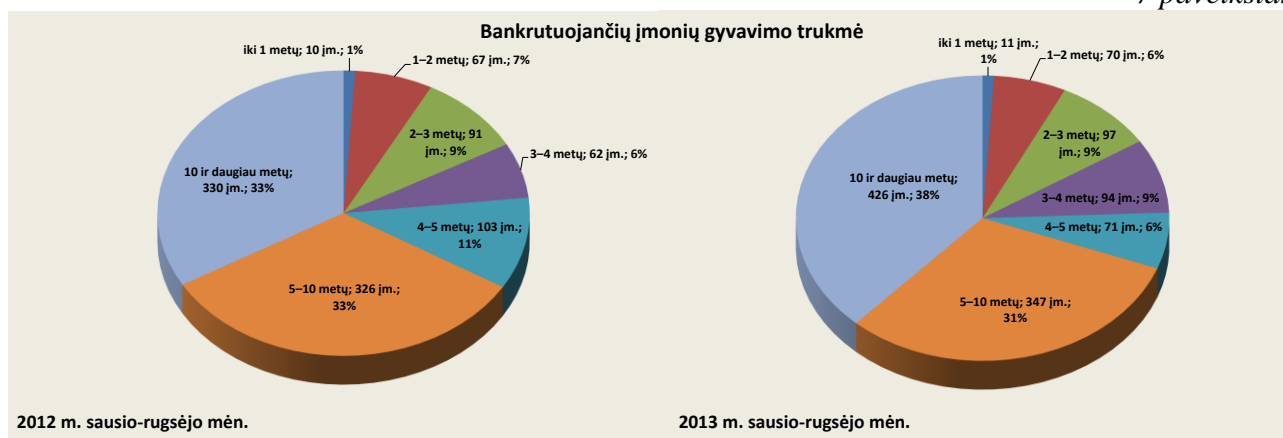

Lyginant 2013 m. sausio – rugsėjo mėn. duomenis su atitinkamu 2012 m. laikotarpiu, žymesnis pradėtų bankroto procesų skaičiaus kritimas matomas nekilnojamojo turto operacijomis (38,8 proc.) užsiimančiose įmonėse, o didesnis pradėtų bankroto procesų skaičiaus augimas – administracine ir aptarnavimo veikla (51,2 proc.), transportu ir saugojimu (46,7 proc.) profesine, moksline ir technine veikla (31,4 proc.) bei didmenine ir mažmenine prekyba (16,9 proc.) užsiimančiose įmonėse. Kita ekonomine veikla užsiimančioms įmonėms pradėtų bankroto procesų skaičiaus pokytis nežymus.

Bankrutuojančių įmonių gyvavimo ir baigtų bankroto procesų trukmė

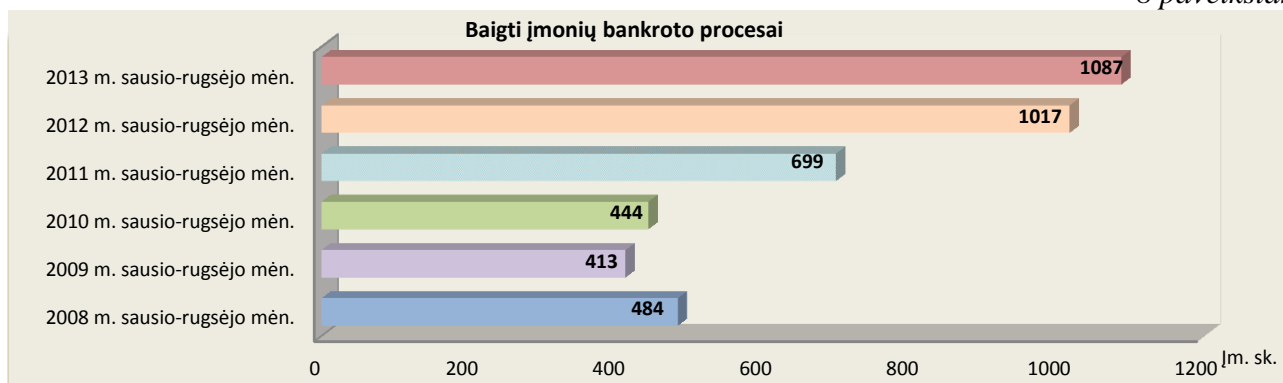
Lyginant įmonių, kurioms 2013 m. sausio – rugsėjo mėn. paskelbtas bankrotas, duomenis pagal jų gyvavimo trukmę iki bankroto su atitinkamu 2012 m. laikotarpiu matyti, kad tiek 2012, tiek 2013 m. sausio – rugsėjo mėn. didžiąją dalį bankrutuojančių įmonių sudarė 5 metus ir ilgiau gyvavusios įmonės. 2013 m. sausio – rugsėjo mėn. įmonės, gyvavusios nuo 5 iki 10 metų sudarė 31 proc., o įmonės, iki bankroto gyvavusios 10 metų ir daugiau – 38 proc. bankrutavusių įmonių (žr. 7 paveikslą).

7 paveikslas

Analizuojant 2008 – 2013 m. sausio – birželio mėn. baigtų bankroto procesų duomenis matyti, kad daugiausiai bankroto procesų buvo baigta 2013 m. sausio – rugsėjo mėn. (1087), mažiausiai (413) – 2009 m. atitinkamu laikotarpiu. Per 2013 m. sausio – rugsėjo mėn. bankroto procesų baigta 6,9 proc. daugiau nei atitinkamu 2012 m. laikotarpiu (žr. 8 paveikslą).

8 paveikslas

Baigtų bankroto procesų trukmės duomenys rodo, kad bankroto procesai teismo tvarka truko 10,6 mėn. ilgiau (23,7 mėn.) nei bankroto procesai ne teismo tvarka (13,1 mėn.). Baigtų supaprastintų bankroto procesų vidutinė trukmė – 14,3 mėn. (žr. 1 lentelę).

1 lentelė

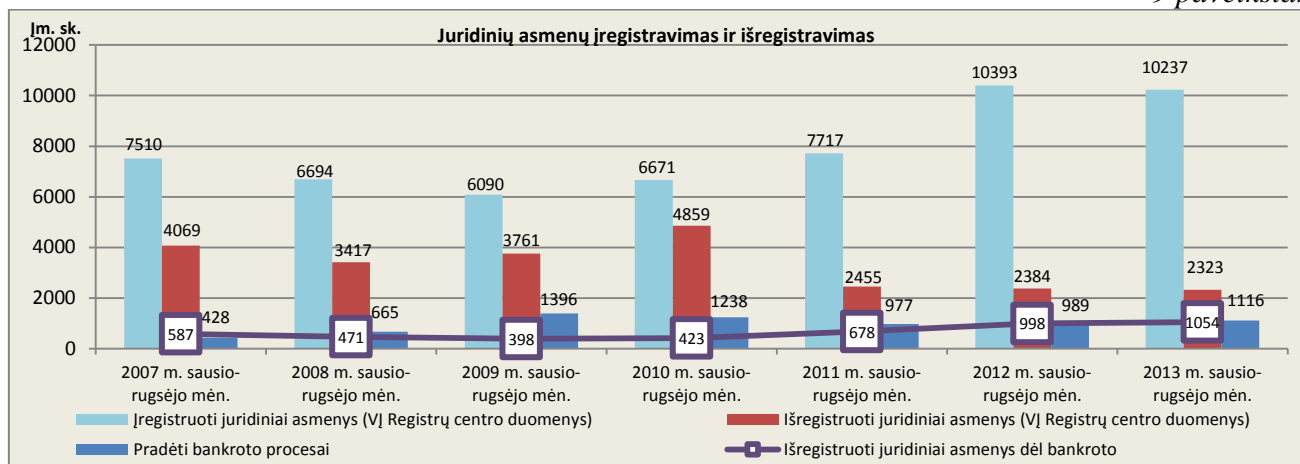
Baigtų bankroto procesų trukmė (1993 – 2013 m. rugsėjo 30 d.)

Bankroto procedūra	Vidutinė procesų trukmė, mėnesiais		
	Supaprastinti bankroto procesai	Procesai teismo tvarka	Procesai ne teismo tvarka
BAIGTI PROCESAI	14,27	23,72	13,06
Likviduota dėl bankroto	16,59	24,11	13,03
Panaikinta	-	2,34	-
Nutraukta, iš jų:			
kreditoriai atsisakė reikalavimų	-	16,27	9
atsiskaityta su kreditoriais	-	11,47	6
pasirašyta taikos sutartis	-	16,66	24,5

JURIDINIŲ ASMENŲ REGISTRO DUOMENYS

2013 m. sausio – rugsėjo mėn. laikotarpiu Juridinių asmenų registre (toliau – Registras) įregistruoti 10237 juridiniai asmenys, t. y. 1,5 proc. mažiau negu 2012 m. atitinkamu laikotarpiu (10393), o iš Registro išregistruoti 2323 juridiniai asmenys, t. y. 2,6 proc. mažiau nei per 2012 m. sausio – rugsėjo mėn. (2384) (žr. 9 paveikslą).

9 paveikslas

Dėl bankroto išregistruotų juridinių asmenų skaičius 2013 m. sausio – rugsėjo mėn. buvo 56 arba 5,6 proc. didesnis nei atitinkamu 2012 m. laikotarpiu. 2013 m. sausio – rugsėjo mėn., lyginant su atitinkamu 2012 m. laikotarpiu, dėl bankroto išregistruotų juridinių asmenų dalis visame iš Registro išregistruotų juridinių asmenų skaičiuje išaugo ir sudarė 45,4 proc. (2012 m. sausio – rugsėjo mėn. – 41,9 proc.).

GARANTINIO FONDO ADMINISTRAVIMAS

2013 m. sausio – rugsėjo mėn. Įmonių bankroto valdymo departamentui prie Ūkio ministerijos (toliau – Departamentas) buvo pateikta 721 paraiška išmokoms iš Garantinio fondo lėšų gauti (toliau – Paraiška), kurioje prašoma skirti išmokas 7827 bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių darbuotojams. Prašoma skirti išmokų suma darbuotojams sudaro 22,1 mln. Lt, vienam darbuotojui vidutiniškai apie 2,8 tūkst. Lt (žr. 2 lentelę).

2 lentelė

Laikotarpis	Gautos paraiškos								
	Paraiškų skaičius (vnt.)			Darbuotojų skaičius (žm.)			Prašoma skirti išmokų suma darbuotojams (mln. Lt)		
	2011 m. sausio-rugsėjo mėn.	2012 m. sausio-rugsėjo mėn.	2013 m. sausio-rugsėjo mėn.	2011 m. sausio-rugsėjo mėn.	2012 m. sausio-rugsėjo mėn.	2013 m. sausio-rugsėjo mėn.	2011 m. sausio-rugsėjo mėn.	2012 m. sausio-rugsėjo mėn.	2013 m. sausio-rugsėjo mėn.
Sausis	76	89	79	1354	741	1012	3,3	1,6	2,1
Vasaris	88	48	69	1231	419	670	3,2	1,0	2,0
Kovas	122	79	56	1588	976	371	4,7	2,3	1,0
Balandis	91	63	102	1429	783	1223	3,7	1,6	3,8
Gegužė	121	66	102	1266	637	796	2,9	1,5	2,2
Birželis	102	122	104	1504	1509	1469	3,9	3,4	4,5
Liepa	100	73	80	1396	804	892	3,4	2,0	2,4
Rugpjūtis	91	59	51	1571	880	784	3,9	2,1	2,3
Rugsėjis	77	86	78	602	1223	610	1,3	2,9	1,8
Iš viso:	868	685	721	11941	7972	7827	30,3	18,4	22,1

Lyginant 2013 m. ir 2012 m. sausio – rugsėjo mėn. laikotarpius Departamente gautų Paraiškų skaičius išaugo 5 proc. (2013 m. sausio – rugsėjo mėn. Departamente gauta 721 Paraiška, 2012 m. sausio – rugsėjo mėn. – 685 Paraiškos), Paraiškose nurodytų darbuotojų skaičius sumažėjo 1,81 proc. (2013 m. sausio – rugsėjo mėn. – 7827 darbuotojai, 2012 m. sausio – rugsėjo mėn. – 7972 darbuotojai). Vertinant Paraiškose prašomų skirti išmokų darbuotojams sumas, matyti, kad šis rodiklis išaugo 20,1 proc. (2013 m. sausio – rugsėjo mėn. prašomų išmokų darbuotojams suma sudarė 22,1 mln. Lt, 2012 m. sausio – rugsėjo mėn. – 18,4 mln. Lt).

Per 2013 m. sausio – rugsėjo mėn. įvyko 15 Garantinio fondo tarybos posėdžių, kuriuose svarstytos 698 įmonių Paraiškos, ir kurių pagrindu 7223 bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių darbuotojams buvo skirtos išmokos iš Garantinio fondo lėšų – iš viso 20192,8 tūkst. Lt, vienam darbuotojui vidutiniškai apie 2,8 tūkst. Lt.

2013 m. sausio – rugsėjo mėn. Departamentas Garantinio fondo tarybai svarstyti pateikė 20,50 proc. mažiau Paraiškų, palyginti su 2012 m. sausio – rugsėjo mėn. (2013 m. sausio – rugsėjo mėn. – 698 Paraiškos, o 2012 m. sausio – rugsėjo mėn. – 878 Paraiškos), o darbuotojų, kuriems buvo skirtos išmokos iš Garantinio fondo lėšų, skaičius 2013 m. sausio – rugsėjo mėn. yra 34,45 proc. mažesnis nei 2012 m. sausio – rugsėjo mėn. (2013 m. sausio – rugsėjo mėn. išmokos iš Garantinio fondo lėšų skirtos 7223 darbuotojų, o 2012 m. sausio – rugsėjo mėn. – 11020 darbuotojų). Vertinant Garantinio fondo tarybos posėdžiuose skirtų išmokų iš Garantinio fondo lėšų darbuotojams sumas, matyti, kad šis rodiklis sumažėjo 1,2 proc. (2013 m. sausio – rugsėjo mėn. skirtų išmokų darbuotojams suma sudarė 20192,8 tūkst. Lt, 2012 m. sausio – rugsėjo mėn. – 20439,8 tūkst. Lt) (žr. 3 lentelę).

3 lentelė

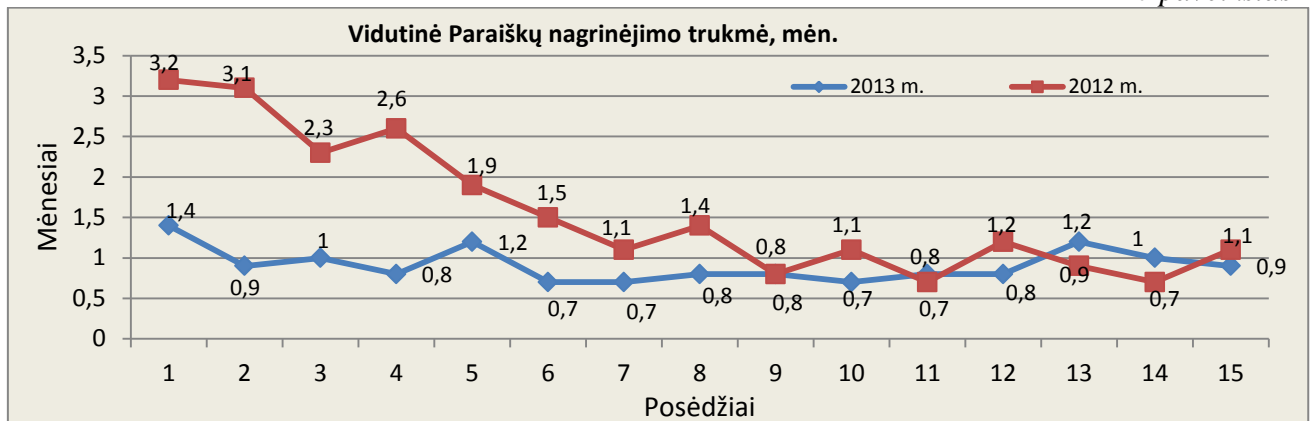
Garantinio fondo tarybos posėdžių, kuriuose skirtos išmokos iš Garantinio fondo, suvestinė

Eil. nr.	Garantinio fondo tarybos posėdžio data		Išnagrinėtų ir Garantinio fondo tarybai pateiktų paraiškų skaičius		Darbuotojų, kuriems skirtos išmokos, skaičius		Skirtų išmokų darbuotojams suma (tūkst. Lt)	
	2012 m. sausio-rugsėjo mėn.	2013 m. sausio-rugsėjo mėn.	2012 m. sausio-rugsėjo mėn.	2013 m. sausio-rugsėjo mėn.	2012 m. sausio-rugsėjo mėn.	2013 m. sausio-rugsėjo mėn.	2012 m. sausio-rugsėjo mėn.	2013 m. sausio-rugsėjo mėn.
1.	2012-01-19	2013-02-08	88	99	813	1044	2056,3	2243,9
2.	2012-01-31	2013-02-22	61	38	890	427	2119,2	1126,3
3.	2012-02-23	2013-03-15	103	61	1047	625	2266,6	1606,9
4.	2012-03-15	2013-03-29	95	19	1725	105	5461,3	282,1
5.	2012-04-05	2013-04-15	84	43	1127	448	2691,3	1365,9
6.	2012-04-26	2013-04-30	64	56	785	340	1594,6	756,4
7.	2012-05-17	2013-05-15	52	38	601	224	1614,1	474,5
8.	2012-06-07	2013-05-31	62	56	782	489	1641,4	1448,2
9.	2012-06-28	2013-06-14	76	51	616	709	989,0	2435,2
10.	2012-07-19	2013-06-28	54	46	464	403	1,2	1153,1
11.	2012-07-31	2013-07-15	34	33	811	233	1,5	719,6
12.	2012-08-28	2013-07-31	34	52	413	407	1,2	1108,0
13.	2012-09-05	2013-08-23	30	24	301	731	0,6	2335,5
14.	2012-09-20	2013-09-04	41	49	645	599	1,5	1577,0
15.	-	2013-09-19	-	33	-	439	-	1560,2
	Viso:		878	698	11020	7223	20439,8	20192,8

Vertinant Paraiškų nagrinėjimo trukmės rodiklius 2013 m. sausio – rugsėjo mėn. matyti, kad Paraiškos vidutiniškai išnagrinėjamos per vieną mėnesį, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos Garantinio fondo įstatymo (Žin., 2000, Nr. 82-2478; 2012, Nr. 78-4017) 6 str. 4 d.. Pirmajam 2013

m. Garantinio fondo tarybos posėdžiui, kuris įvyko 2013 m. vasario 8 d., pateiktų Paraiškų vidutinei nagrinėjimo trukmei (1,4 mėn.) įtakos turėjo Garantinio fondo tarybos sudėties pakeitimas – 2013 m. sausio 31 d. Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymu Nr. 4-92, kuris įsigaliojo 2013 m. vasario 3 d., buvo patvirtinta šiuo metu veikiančios Garantinio fondo tarybos personalinė sudėtis. Penktajam Garantinio fondo tarybos posėdžiui, kuris įvyko 2013 m. balandžio 15 d., pateiktų Paraiškų vidutinei nagrinėjimo trukmei (1,2 mėn.) įtakos turėjo Paraiškų apdorojimo sistemos techniniai darbai. 2013 m. rugpjūčio mėn. 23 d. vykusiame Garantinio fondo tarybos 13 posėdyje svarstyti Paraiškų išnagrinėjimo trukmei įtakos turėjo Garantinio fondo tarybos posėdžio atidėjimas dėl Garantinio fondo tarybos narių galimybės jame dalyvauti. 2012 m. ir 2013 m. sausio – rugsėjo mėn. laikotarpį vidutinės Paraiškų nagrinėjimo trukmės palyginimas pateikiamas 10 paveiksle.

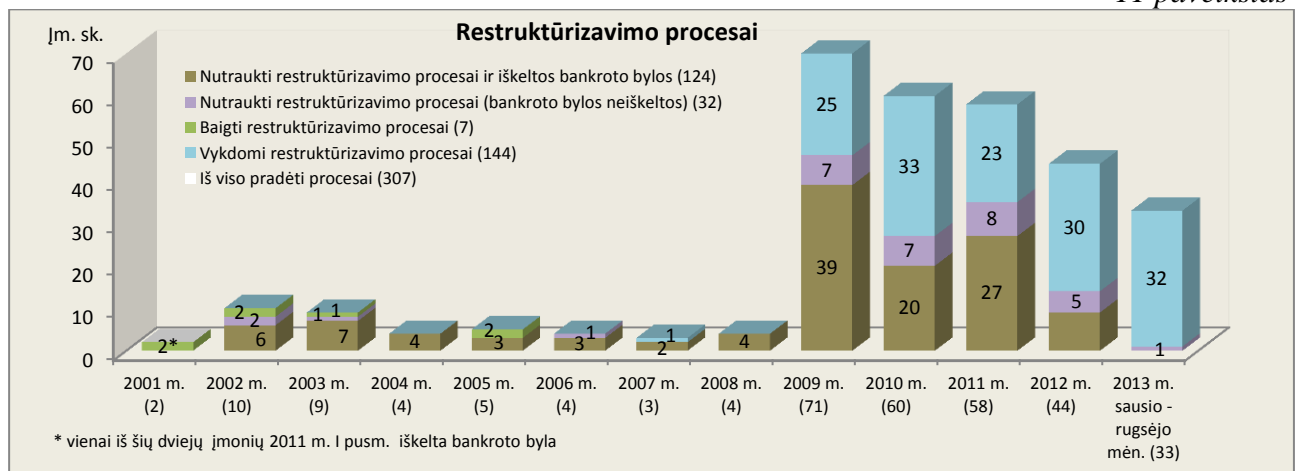
10 paveikslas

ĮMONIŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Nuo Įmonių restruktūrizavimo įstatymo taikymo pradžios (2001 m. liepos 1 d.) iki 2013 m. rugsėjo 30 d. iš viso restruktūrizavimo procesai pradėti 307 įmonėms, iš kurių 7 įmonės baigtos restruktūrizuoti, tačiau vienai iš jų 2011 m. I pusm. iškelta bankroto byla. Analizuojamu laikotarpiu 144 įmonėse restruktūrizavimo procesai tebevykdomi, o 156 įmonėms restruktūrizavimo procesai buvo nutraukti (iš jų 124 įmonėms iškelta bankroto byla) (žr. 11 paveikslą).

11 paveikslas

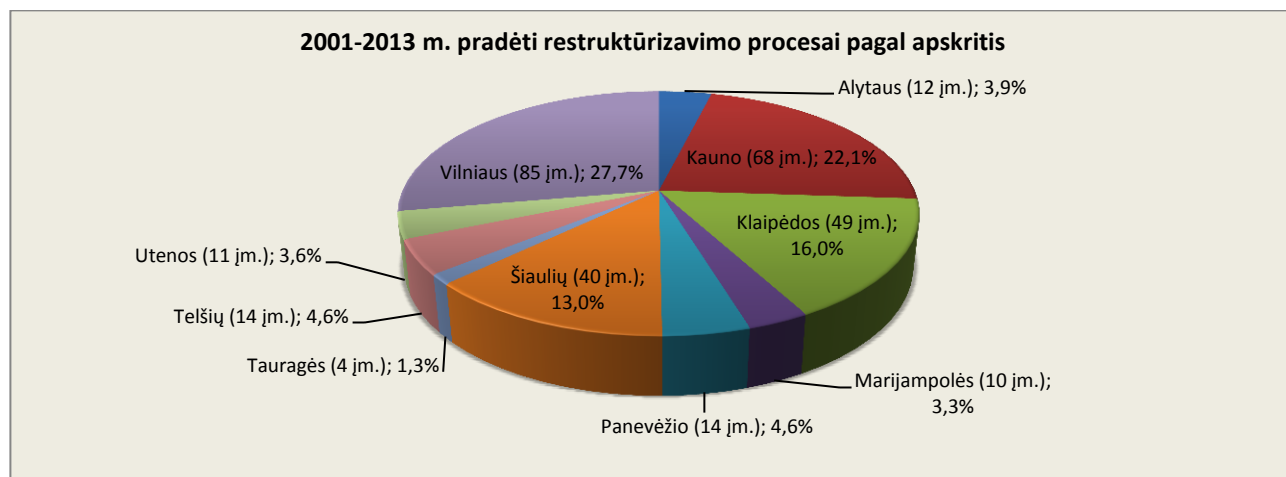
2013 m. sausio – rugsėjo mėn. restruktūrizavimo procesas pradėtas 33 įmonėms, t. y. 1 įmone daugiau nei atitinkamu 2012 m. laikotarpiu (32).

Per 2013 m. sausio – rugsėjo mėn. restruktūrizavimo planai buvo patvirtinti 20 įmonių, t. y. 1 įmone mažiau nei atitinkamu 2012 m. laikotarpiu (21).

Restruktūrizavimo procesai pagal apskritis

2001 m. liepos 1 d. – 2013 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu daugiausia įmonių restruktūrizavimo procesų pradėta Vilniaus (85 įm. arba 27,7 proc.), Kauno (68 įm. arba 22,1 proc.), Klaipėdos (49 įm. arba 16 proc.) ir Šiaulių (40 įm. arba 13 proc.) apskrityse (žr. 12 paveikslą).

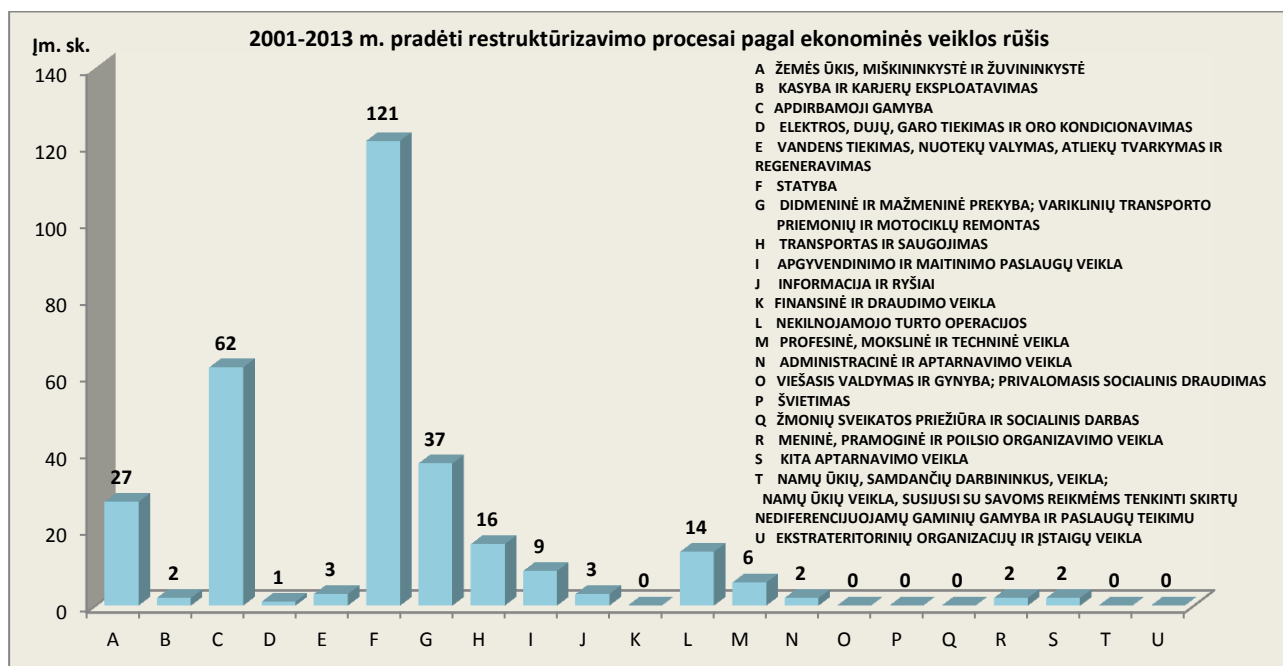
12 paveikslas

Restruktūrizavimo procesai pagal ekonominės veiklos rūšis

2001 m. liepos 1 d. – 2013 m. rugsėjo 30 d. daugiausia restruktūrizavimo procesų pradėta įmonėms, užsiimančioms statyba (121 įm. arba 39,4 proc.), apdirbamąja gamyba (62 įm. arba 20,2 proc.), didmenine ir mažmenine prekyba (37 įm. arba 12,1 proc.), žemės ūkiu, miškininkyste ir žuvininkyste (27 įm. arba 8,8 proc.), transportu ir saugojimu (16 įm. arba 5,2 proc.) bei nekilnojamojo turto operacijomis (14 įm. arba 4,6 proc.) (žr. 13 paveikslą).

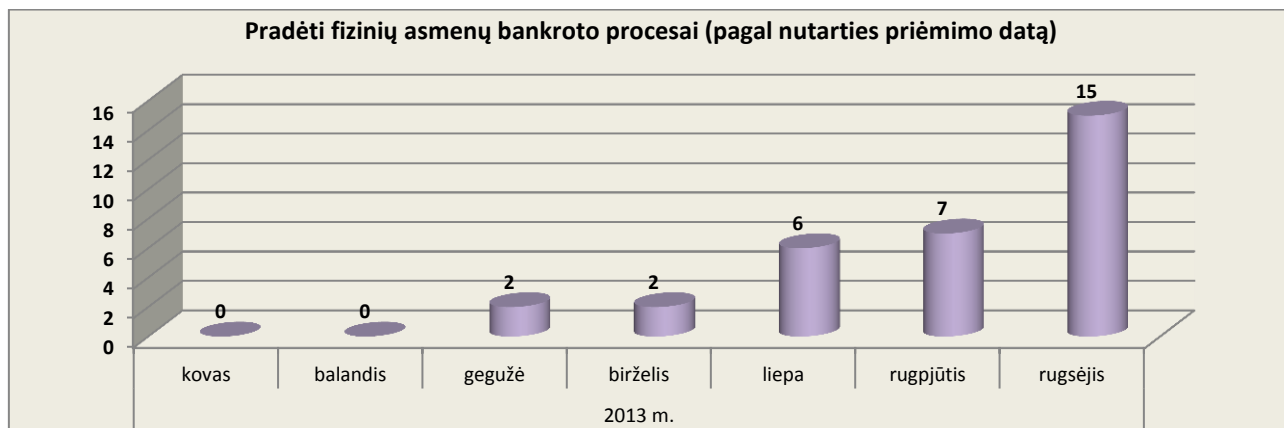
13 paveikslas

FIZINIŲ ASMENŲ BANKROTAS

Nuo Fizinųjų asmenų bankroto įstatymo įsigaliojimo (2013 m. kovo 1 d.) iki 2013 m. rugsėjo 30 d. bankroto bylos iškeltos 32 fiziniams asmenims (žr. 14 paveikslą).

14 paveikslas

BANKROTO IR RESTRUKTŪRIZAVIMO ADMINISTRATORIAI

2013 m. rugsėjo 30 d. teisę teikti įmonių bankroto administravimo paslaugas turėjo 489 fiziniai ir 188 juridiniai asmenys, 26 asmenys turėjo teisę dirbti bankroto administratoriaus padėjėju. Teisę teikti įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas turėjo 82 fiziniai ir 44 juridiniai asmenys.

Laikotarpiu nuo 2013 m. sausio 1 d. iki rugsėjo 30 d. teisę teikti įmonių bankroto administravimo paslaugas įgijo 5 fiziniai ir 17 juridinių asmenų, 15 asmenų suteikta teisė dirbti bankroto administratoriaus padėjėju. Teisę teikti įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas įgijo 7 fiziniai ir 6 juridiniai asmenys (žr. 4 lentelę).

4 lentelė

Bankroto ir restruktūrizavimo administratoriai

2013 m. rugsėjo 30 d.	Bankroto administratoriai		Bankroto administratoriaus padėjėjai	Restruktūrizavimo administratoriai	
	Fiziniai	Juridiniai		Fiziniai	Juridiniai
		489	188	26	82

Per 2013 m. sausio – rugsėjo mėn. panaikintas 1 restruktūrizavimo administratoriaus ir 6 bankroto administratoriaus pažymėjimų galiojimas.

Direktorius

Alvydas Geigalas

Ingrida Alčauskaitė, tel. (8 5) 249 9332, el. p. Ingrida.Alcauskaite@bankrotodep.lt